

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

„Sreče“ izhaja vsaki teden datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 1 koro. za pol in četrt letno razumno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se plačilo naročnino z ozirom na visokost poštnice. Naročnino je plačati naprej. Posamezne rev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravljalstvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Štev. 25.

V Ptuju v nedeljo dne 20. junija 1909.

X. letnik.

Krinke doli!

Volitve so zopet minule in pozornost ljudstva se obrača na drugo stran. Mi se še dobro spominjamo, s kako sladkimi obljubami so prihajali prvaki vseh strank med volilce in so jim vse mogoče obljubovali. Obljubovali je namreč najljubša stvar. Ali tako lažljivo, kakor pri nas se ne nikjer ne obljubuje. Spominjamo se prvakiših shodov. Nastopili so po teh shodih seveda večinoma ljudi, ki niti pravega pojma o deželnem ali delavskih zahtevah nimajo. Kaj naj pove n. p. poslanec Terglav svojim volilcem? Mož niti svojega imena podpisati ne zna, mož niti knjige čitati ne more. Storil bode torej vedno le to, kar mu komandira rečimo kaplan dr. Korošec. Vse drugo mu mora biti „wurst“. In ednako stoji stvar z Novakom ali Meškom. Fajmošter Ozmeč pozna politiko in politično delo tudi edino iz „Fihposa“. Ali pa dr. Kukovec? No, tudi on ne bode zelja mastnega naredil. Mož pozna življenje komaj iz šolskih knjig in doslej je ljudstvu le na ta način pomagal, da se je tožaril. In ti ljudje so se po shodih pridružili ter so kmetom vse mogoče obljubovali. Nekateri so storili to iz neumnosti, drugi pa iz zlobe.

Ali vsi ti ljudje imajo krinko farizejstva na licah. Oni zakrivajo pravo svoje obličje in se delajo povsem drugačne, kakor so v resnici. Pa ravno sedaj prihaja čas, da bode treba krinko sneti!

Kmetški položaj je z vsakim dnevom slabejši in pogubnejši. Čez to dejstvo ne pomagajo prazne besede in prazne obljube. Davki so velikanski, dolgovi vedno večji in konkurzi se množijo. Kmetški stan nima prave svoje veljave. K temu pride še grozna usoda. Lani je potisnila suša naše kmete v gospodarskem oziru za leta nazaj. In letos ni nič bolje. Poglej travnike in pašne in zjokati se moriš nad grozovito nesrečo. Le tuintam vidiš par revnih zelenih bilk, drugače pa se ti kaže naga

zemlja, po kateri išče do kosti izstradana živina svojega živeža. Poglej kočice kmetov in vidil bode, da se je zneslo slamo iz strehe in se je z njo živino krmilo. Kmet stoji obupan ob tej nesreči, proti kateri ne more ničesar storiti. Koliko kmetških posestev bode prišlo zaradi suše na boben? Sam Bog to vedi! Kako bodejo kmetje davke plačevali, s čem se bodejo preživeli, kako bodejo delali? Kaj bode deca jedla? To vse so važni, najvažnejši momenti, to vse je toliko pomena, da je moral ves drugi politični preprič v takem trenutku ponehati.

Ali prvaki, ki znajo tako lepo obljubovati, niso doslej niti mezinca ganili, da bitemu nesrečnemu ljudstvu pomagali. Namesto denarja in pomoči in kruha dobiva ljudstvo od teh gospodov edino — obljube... Ljudstvo naj se za „narodnost“ potegava, za Srbijo navdušuje, naj narodne pesni prepeva in naj zadnje krajarje v prvaško žrelo meče, — doma pa je hlev prazen in otrok lačen! Kje ste, vi slavni voditelji in rešitelji narodov?

Vlada seveda tudi sama ničesar ne vidi in ničesar ne stori. Ona se ima za druge stvari brigati. Ona se mora brigati za trgovino s Turčijo, za nove davke in nove kanone. In še nekaj se pripravlja: odločiti se ima zadeva s trgovinskimi pogodbami s Srbijo in drugimi balkanskimi deželami. Mi smo že opetovano naglašali in na podlagi resničnih števil dokazali, da bi bila ta pogodba naravnost smrtni udarec za domačo naše kmetijstvo. Vodja avstrijskih kmetov vitez Hohenblum piše o tej zadevi sledeče:

„Parlamentarni sprejem od vlade poslaniški zbornici predložene trgovsko-politične postavbe bi imel za posledico uničenje avstrijske živinoreje in z ozirom na Argentinijo tudi teško oškodovanje avstrijskega žitja... Bilo bi torej izdajstvo na kmetški stvari, izdaj-

stvo na avstrijskih kmetih, ako bi le en sam agrarni poslanec svojo roko za to zadevo dvignil“.

Tudi mi stojimo na tem stališču. Slovenski štajerski in koroški poslanci so vsi od kmetov izvoljeni. Ako bi torej v tem hipu se zavedali svoje dolžnosti, morali bi kakor en mož proti vladi nastopiti. Nikdo ne sme pri glasovanju v zbornici manjkati, nikdo ne sme proti kmetom nastopiti.

Opozarjamo volilce vseh strank, da se v tem oziru združijo in združeno od svojih poslancev zahtevajo odločni nastop za kmete.

Krinke raz obraza, gospoda, kajti čas je resen in dovolj dolgo smo se z besedami igrali... Krinke doli!

Politični pregled.

Politični položaj. Položaj v naši državni zbornici se je v zadnjih tednih zopet znatno poslabšal. Vzrok so v prvi vrsti v „slovenski uniji“ združeni poslanci, med katerimi so se odlikovali to pot zlasti slovenski klerikalci. Namesto da bi se vse odstranilo, kar onemogoči resno gospodarsko delo v zbornici, storilo se je naravnost nasprotno. Zdaj obravnava zbornica državni proračun. Govori se, da bodejo opozicijske stranke pred poletnimi počitnicami edino to vprašanje rešili. Pričakovati je torej zopet hudih zborničnih bojev z oblatnimi psovki in klofutami. Tudi vprašanje uresničenja italijanske univerze je postalo zopet važno. Mislimo, da bi to vprašanje moralo v prvi vrsti odstraniti vprašanje denarnega pokritja. Kajti avstrijski Italijani sami ne morejo te univerze plačati. In kako pridejo drugi narodi do tega, da plačujejo tej iredentovski mladini Garibaldijeve šole?! Najvažnejša pa je postava glede pogodb za uvoz živine. To je veljavno gospodarsko vprašanje, to se ne tiče nobene politike in od tega vprašanja je odvisna gospodarska bodočnost kmetijstva.

Gospodska zbornica se je sklicala za 23. t.

Poljedelci, organizujte se!

Žito je bilo omlačeno in kmetje so se sedaj lahko nekoliko oddahnili od trudapolnega dela. V dolgih večerih so se zopet jeli shajati na pomenek v hiši starega Zavrharja, ki je bil najnaprednejši kmet v celi vasi. Ti sestanki so imeli vedno svoj posvetovalni značaj: reševalo se je tu razna dnevna vprašanja, ki so se tikala kmetijstva. Zato je bila danes Zavrharjeva kmetška izba polna sosedov. Človek bi mislil, da so ti ljudje po opravljeni mlatvi žita zadovoljni in vedrih lic, toda motil bi se. Kaj še! Držali so se kisto in čemerno. Poznalo se jim je na obrazu, da niso z nečim zadovoljni. Prvi je dal odduška svoji nevolji kmet Brinar. „To je že prava sramota, kaj in kako se počenja dandanes s kmetom! Po žetvi se je govorilo, da bode pšenica po toliko in toliko, rž in ječmen poskočita toliko in toliko v ceni, a sedaj po dovršeni mlatvi nižajo žitni trgovci cene za eno tretjino. In to se godi letos, ko je toča malone vse to potokla, kar ni solnce na njivi sežgalo. kateri pes naj bo še dalje kmetoval pri takih razmerah!“

„Tako je, prav pravi“, oglašuje Logarjev Cene. „Vedno nam pridigajo: Kmetje, organizujte se, bodite složni, ustanavljajte zadrugišstva in kaj jaz vem še kaj, a ko je treba kmetu v dejanju pomagati, tedaj se pokaže vse to kot pravi nebodigatreba. Rad bi znal, kaj naj bi se prav organizovali? Morda zato, da nas ima par koristolovcev za norca kajti razven njih nima od tega kmet nikake koristi. Jaz sem bil vedno tega prepričan, zato pravim: Najboljše zadrugišstvo je bilo še vsekdar ono, ako si kmet z ženo in otroki sam pomaga, vse drugo ni počenega groša vredno. Če mi pride še kdaj kak tak zadrugar in organizator v hišo, pokažem mu, kje je pustil zidar luknjo odprto.“

In tako so zabavljali in stresali svojo nevoljo, vsak kolikor je bolj mogel. Temu ni ugaljalo to, drugemu zopet drugo. Vsi pa so bili edini v tem, da so nastopili za kmeta slabi časi, da se dohodki od leta do leta krčijo a troški čim dalje bolj naraščajo ter da je sploh nemogoče, da bi kmet še obstajal. Edini gospodar Zavrhar ni dosedaj še povedal, kaj in kako misli. A videč, da se ljudje z govorenjem in zabav-

ljanjem čim dalje bolj razgrevajo, povzame tudi on besedo.

„Možje“, jim reče, „marsikaj, kar ste tu povedali, je žalostna resnica. Marsikatera organizacija res le malo ali prav nič ne izda, ker se poslov pravilno ne upravlja. Po drugi strani pa je zopet dokaj kmetovalcev brez vsakotere organizacije, ki ne pripadajo nobenemu društvu, niso udje nijedne zadruge, in ravno ti so najhujši in najglasnejši kričalci in zabavljaci. Rad priznam, da se kmeta že nekaj let prav nesramno izkorišča. In te pijavke so še posebno zato nevarne, ker razpolagajo z milijoni. Oglejmo si njihovo nečedno postopanje: V poslednjih letih so se ti milijonarji tako organizirali, da je postal kmetov položaj naravnost neznošen. Na svetovnem trgu določujejo žitu cene vsakoletni naravnost ogromni pridelki žita v Severni Ameriki in Avstraliji, na Ruskem in Ogrskem. Ti milijonarji so sklenili takoiimenovani žitni kartel. Dasi so vsled ogromnega pridelovanja cene žita že itak nizke, vendar teh ljudi ni sram, priti h kmetu ter mu ponujati za njegov pridelek ceno, ki je nižja od prave vrednosti žita. In kako je

m. k seji. Na dnevnem redu stojijo razne postavbe, med drugimi ona o kužnih boleznih živine in postava za trgovske pomočnike.

Srbsko oboroženje? Srbski vojni minister zahteval je od raznih evropskih fabrik orožja, da predložijo svoje oferte za dobavo 87.000 repetirskih pušk in 80 milijone patron. Poleg tega si hoče Srbija v najkrajšem času 3 velikih topov za trdnjave in več manjših kanon nabaviti.

Tajnostna smrt. Pred meseci vršila se je v Lvovu tožba gospe Borovskij, katero so revolucijiski pristaši obdolžili vohunstva. Najbolj je obremenil Borovsko advokat dr. Levicki. Zdaj so tega našli ustreljenega v postelji. Trdi se, da ga je Borovska ustrelila. Policija zasleduje celo tajnostno zadevo.

Kmetijski upor. V provinci Galine na Španskem grozi veliki kmetijski upor izbruhniti. Več kot 200 tisoč kmetov si je napravilo zvezo proti veleposestnikom in političnim zatiralcem, ki izkoriščajo kmetijski stan. Kmetije naznanjajo, da ne bodejo odnehali od svojih zahtev in da bodo nadaljevali boj z vsemi sredstvi. Ako bi bilo treba, pravijo da bi spremenili svojo zvezo v tajno društvo in si pridobili pravice ali pa se maščevali z umori in požigi. Položaj je celo resen.

Dopisi.

Velika nedelja. Cenjeni „Štajerc“, kaj si mislil pretečeno soboto 5. t. m. ko je bil taki ropot v Mihovcih pri Vel. nedelji? Tiho ti pošepčam na uho, dragi „Štajerc“, da smo mislili voliti bürgermeistra (to že sedaj drugokrat) in te priprave so povzročile taki ropot, skoraj taki, kakor je bil v Port Arturu ob času vojske. Sedaj pa pravijo naši soobčani: to morajo biti grozno trda jajca, da se tako dolgo ne zvalijo. Izid te volitve vam dragi bralci pravčasno naznanim. Bržkone, bode nekaj za smejeti. Pripravite se toraj! Pozdrav! Ker se nam zdi da so sami šoštari, ker imajo grozno smolo, ej n, smola, zna biti le kaki zabil! — Prihodnič več bodo toti novi liberalci slisali!

Vojnik. Župnik Franc Ogrizek je pri zadnjih volitvah očitno pokazal, kak farizejec da je, kajti govori tako sveto, sladko in ljubezljivo, kakor da bi bil največji pobožnež in miroljubnež, zraven pa je najstrastnejši obdolžitelj. On namreč pravi: da se poteguje edino samo za vero, in ničesar drugega, ker vsi tisti, ki se po njegovem smislu ne sklonijo in klerikalno ne volijo, so sami svobodnjaki — neverniki ki „tajijo Boga“, „tajijo dušo“, „tajijo večnost, ja tajijo vse Božje! To je grozovito obdolženje! Tako piše Ogrizek tudi v „Slov. Gosp.“ od 10. junija. Čudno da postava to ne prečrta. Ogrizek, zapomni si to obrekovanje! Koliko poštenih ljudi ti obdolžuješ, to je nezaslusno! Ti le svoje vest sprašuj, ali živiš ti tako, kakor je tvoj poklic, kakor se svetohliniš, kakor si Bogu obljubil, ali poslušajš opomine svetega očeta v Rimu, ki ti posvetno vtikanje, sejanje sovraštva med ljudstvom, tolikrat prepoveduje, pa ti si nevbogljivi, nepoboljšljivi trdoglavnež?! Če se od klerikalcev tudi največji grešnik, celo ubijalec, za kandidata postavi, to nič ne de, on je najboljši kristjan,

vsii drugi so pri Ogrizeku sami svobodnjaki — bogotajci. Ako si ti Ogrizek tako svet in pravičen, povej kdo pa ti je dovolil na poprešnjem mestu v Črešnicah toliko lesa in drugega brez vsakega dovoljenja prodajati, farane pa nasprotno tatvine vina i. t. d. veliko časa na prižnici in po svetu obdolževati, kar se povsod pripoveduje. Kako pikajočo pridigo pa si že tudi v Dramljah na grobu delal ter ljudi napadal in znemirjal. S kandidatom Brinarjem, bivšim učiteljem v Črešnicah, bil si baje iskreni prijatelj, ter se srčno od njega poslovil, a sedaj kot nasprotni kandidat bil je naenkrat: brez Boga, brez vere brez duše, brez vsega božjega, ja celi hudič, le ti Ogrizek si brez vsega greha, največji pobožnež! — Jako pikantno ti je nekdo pri zborovanju zabrusil: „Bomo pa Vas za poslanca izvolili!“ To je bila primerna zausnica. Da bi Ogrizek res poslanec v deželnem zboru kot govornik nastopil, esj to bi bil prizor! Najpoprej bi svojo veliko modrost kakor v pridigi razodel: prvi učitelj na svetu bil je hudič, prvi lizeralec pa Luter i. t. d. Dež. zbor bi se takoj v „teater“ spremenil, a Ogrizek pa bi marširal v Feldhof pri Gradci.

Zreče pri Konjicah. Sprejeli smo ta-le „popravek“ od župnika: Zreče pri Konjicah. Pod tem zaglavkom „Štajerc“ dne 6. junija, št. 23, piše: „Župnik Karba je v nedeljo, dne 16. maja na prižnici večkrat ponovil: kdor jutri ne bo Novaka volil, stori velik, smrten greh, ker s tem ne nasprotuje samo cerkvi, temveč škoduje tudi samemu sebi. Cela pridiga je bila večidel volitvi posvečena.“ — Sklicujem se na §§ 19, ss., t. p., in pravim: Jaz nisem meni podtikanega stavka nikdar izgovoril, tudi pridiga ni bila volitvi posvečena. — Karba, župnik. — Na ta „popravek“ odgovoril bode naš dopisnik.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Dragi list „Štajerc“, pri nas smo imeli na sv. Rešnega Telesa dan jako lepo procesijo. Godba je svirala, topiči so pokali in pa klofute so padale po malih fantkih. Te klofute je povzročil belolasi g. kaplanček Jakec o katerem hočemo par besedi izpregovoriti. Ta mož se zelo surovo in neotesano obnaša. Pri taki slavnosti, ko je na sv. Rešnega Telesa dan, bi si pa vendar spodobilo zanj, da bi ne pretepal tam med procesijo malih otrok. Kaj še mora poženjati ta belolašček potem v šoli, ko ga sploh nobeden odrašen človek ne vidi. Zares, ni čudno, da otroci pridejo domov od veronauka s tako dolgimi ušesmi, kakor oslički. Ta gospodek je že imel pri sodniji opraviti zaradi svoje svete jeze; pa vendar je imel srečo, da ni na ta pravega naletel in je odnesel blagoslovljene pete, da ni bil kaznovan. To pa še ni zadosti, da ta kaplanček otroke preteplje, ampak hoče se sedaj še nas odrašenih lotiti. Na primer mi imamo v Rogaški kopelji kapelico, v katero pride kaplan sv. mašo brat, pa ne za mačkine solze, ampak za dobro plačilo. Naenkrat pa ni všeč temu belolaščeku, da pridejo kmečki ljudje k maši v to kapelo, katera jim je veliko bližje in pa sploh imajo delavci in delavke malo časa sedaj v seziji, da bi hodili drugam v cerkev. Bilo je zadnjo nedeljo, ko je prišel častiti g. kaplan z belimi lasmi do kaple; začel je zmirljati ženske, da tu ne smejo

hoditi k sv. maši in se je tako raztogotil, da je bil tako zelen, kakor špinaca. Seveda je bila neka žena tako korajžna in mu je rekla: „Ti gospod pa vender ne pašete za duhovnika, ki se tu z nami pripravate in kregate. Potem je pa obljubil, da bode drugo razjo prinesel sabljico seboj, da jim bode že pokazal... Mi kmetje pa Vam, g. kaplan, tako povemo: če Vi še toliko sabelj seboj prinesete in če se Vam Vaša bela glava še tako sveti, mi smo hodili v kapelo k sv. maši, ko Vas ni bilo in še bodedo, ko Va tukaj ne bo. Sploh Vas je že cela fara sita do grla.“

Iz gornje-radgonskega okraja. Dragi mi „Štajerc“. Ker jaz vedno potujem, sem došel enega dne v začetku maja t. l. v eno vas imenovano Strigosko grabo. To Vam je imenitna vas in celo velika, obstoji iz 2 (beri dveh) hiš in ene podrte preše. V tej vasi stanuje predstojnik obč. Terbegovske. Po naključju pridem ravno k njemu, ali kako se začudim, ko stopim v hišo, vidim tam za mizo dve osebi in sicer obč. predstojnika in enega, katerega nisem poznal, ter sta bila zelo zamišljena, ker ju je nekaj težilo pri srcu. Ker sem slisal kaj je vedno nekaj mrmral ali gospod, ki je sedel zraven gosp. predstojnika, zavoljo volitve. Kakor sem pozneje zvedel je ta gospodek bil neki Hüblerov Martinec, kar se tudi na njegovem obrazu vidi, kaj je zelo izobražena oseba. Ta možičel je nekaj vedno mrmral, ker sem mu bil jaz najbrže tam napoti. Ali je morda mrmral, da bo njemu najbrže volitev slabo izpadla? tega ne vem, samo slisal sem kaj je ta gospodek rekel proti svojemu sosedu: Ti Vuk slabo bo ker so ljudje tak nori gratali kaj samo totim „Štajercijancem“ in „Brackijancem“ verjejo, kar jim oni pravijo tedaj pa se tudi namenijo voliti, naj obdava pa bi najrajši viin vrgli, dobro ma mogla delati, kaj zmagava. Ali gosp. Vuk njemu reče, brate teško bo kaj drugače ne bo šlo, če boma mogla dobiti vsa pooblastila vseh žen v občini katere imajo pravico voliti, te bo šlo, drugače pa ne, drugače sma zgubljena na vse večne čase. Dobro si jo pogruntal, reče Hüblerov Martinec, tak gvinamo gotovo. In zdaj je bil sklep gotov, pa katerem se je potem tudi godilo, kakor sem pozneje slisal. Ker sem moral oditi dalje, se odslövim, kar sta omenjena gospoda že teško čaka. Pridem vun v priklet, tam najdem zelo besedno gospodinjjo, katero sem takoj spoznal. Jaz jo nagovorim in vprašam, kaj pomenijo oni dve podobji v hiši na steni z onimi lepimi okvirji. Ali žena mi počne razlagati in razlagati kaj je ona podobja; prva je podoba njenega sina, kateri je bil pri vojakihi „Feldwebel“ a zdaj pa je postal umirovljeni v Mariboru in je dobil penzijo na ričet, druga je zopet njeni sin, ta pa je umirovljeni profesor, kateri je tudi dobil penzijo. Ker sem zelo radoveden, vprašam ženo dalje, kaj pa pomeni ona sablja tam pri vratih; mi reče žena: to pa mi moramo imeti, ker so v tej občini sami „Štajercijanci“ in „Brackijanci“ in večkrat pridejo sem in kaj zahtevajo od občine, kaj ni postavno, te pa moj sin, penzionirani na ričet, vžame sabljo dol iz stene in se zadere vun s hiše: „zjutraj prideš na raport.“ Zelo

to mogoče, da se kaj takega dogaja? Ker menijo, da je zgubil kmet vsakteri čut za možko čast in vsaktero samozavest ter je postal hlapec kapitalizma. Zato si ta svojat ž njim vse dovoljuje.

Ako izgotovi danes čevljar par čevljev, pač ve natanko, koliko ga stanejo usnje, pritikline in delo. Če stane njega par čevljev recimo 8 K, tedaj že ve, za koliko jih mora prodati, da bo delo mojstra preživljalo. Naj bi prišel sedaj k njemu v delavnico človek, ki bi mu ponujal za te čevlje štiri krone, tedaj bi ga čevljar, če je nagle jeze, kratko malo vrgel iz hiše, ako pa je uljuden, mu poreče: „Prijatelj, jaz sem pošten obrtnik, naučeno rokodelstvo, delo mojih rok je podlaga eksistenci moje družine, a Vaša ponudba bi pokopala mojo eksistenco! Ali veste, kaj Vam povem? Oni, ki bi od svojega bližnjega zahteval, da mu ta izroča izdelke svojih žuljev pod ceno, ki njega samega stanejo, da bi oni pri tem obogatel, tak človek je v mojih očeh — brezvesten lump!“

„Tako se že nekaj let sem s kmetom postopa,“ pripomni Koren, „in vendar se jih ne

moremo ubraniti, čeprav jih dobro poznamo, te ptiče.“

„Prav z jezika si mi vzel besedo,“ reče Zavrhar, „in ravno zato, ker svoje sovražnike poznamo, morali bi se z vsemi sredstvi proti njim boriti, da kači glavo stremo. A najboljše sredstvo proti temu je v prvi vrsti organizacija. Ti milijonarji bi nam z vsem svojim denarjem nič ne mogli, ko bi ne imeli tako dobre organizacije. Zato je potrebno, da proti njihovemu jedinstvu osnujete zavezo kmetškega stanu. Nikdo naj se izgovarja, češ da je to sedaj prepozno in da ne pojde. Taki izgovori so smešni. Kdor se pita s praznimi upi in čaka boljših časov, je v nevarnosti, da za lakoto pogine. Kdor malomarno stoji s prekrizanimi rokami, ko mu že sega voda do pasa, ta mora utoniti. Zakaj pa organizacija drugih stanov tako lepo uspeva in procvita? Delavci, socialni demokrati, ki so po vseh deželah razkropljeni ter opravljajo in vrše posle vsakojakih vrst, so dandanes izborno organizirani; pa bi tega ne moglo storiti par stotisoč kmetov naše države, ko vendar žive v zaokroženem ozemlju ter imajo svoj dom in ognjišče? Da se

delavčevih izdelkov ne podcenjuje in omalovažuje, zato skrbje mogočene delavske organizacije, ki določujejo ure dnevnega dela, naj si bodo že tvorniški ali kmetijski delavci. Solnce stoji že visoko na nebu, ko prihajajo zidarji na delo, a prišedši na mesto, se vsedejo, prižgo si smodčice ter razgovarjajo se o svojih stanovskih zadevah čakajo, da odbije sedma ura, predno se lotijo dela. Vse to nudi kmetovalcu lep nank.

In ko bi jih kdo vprašal in rekel: „Možje, čemu se ne poprimite dela, ko ste vendar že vsi zbrani?“ tedaj mu odgovore: „Pred sedmo uro še ne začnena, to zahteva od nas naša organizacija!“ — In kakšen namen hoče doseči s tem njihova organizacija? S tem doseže, da se delavska moč ne prezgodaj ne izrabi, da delavčevim dela ne zmanjka, a da so pri vsem tem razmeroma dobro plačani.“

In kakšno plačo prejme kmet, ki se ubija od zore do mraka?“ vpraša Mihčev Jaka, „ali ni slabše plačan nego zidar ali dlnar?“

„Vse to je odvisno ravno od organizacije,“ odgovori mirno Zavrhar. „Eden vleče na levo, drugi zopet na desno, tako se godi v našem

me je v se mi j v Strig kaj tam peli svo Zd: tovo še rikalci: Lahkom že svoj telji teš vito na Njih ko potrebe, čela pol niški us vbogi z svoje de že neka strofe p kalci sa klerikal le: „Sla našimi smo nji konzum sod sko učinek ten Ver da se k da so n nuhi sa nuhi pri ni član Verstovš tjo tudi klerikal namreč nezmisel kakor s propadli propa brez v lje ne de zo Tož redniku očali, t dr. Ros Brejca. zastopal. dr. Mrav nesli na Kri vjudi, ka Tega pa aradnik ptuškega arčmarja doma v po krive stanu! stopanja. in agitat natanko je so te litne cer neobhod Potem p tajemo, pravni s ravno na poljedels predno j so določ Par duce bi nad hivalstva „Vs kateri, ta res ni „Go se doslej da se sim izn